

7. הומור (פעילויות 9-10)

מטרות וחשיבה

- ליהנות
- ליצור מודעות לכך שהומור הוא כלי המאפשר חשיבה אחרת.
- ליצור מודעות לכך שהומור מסייע להבעת רגשות.
- לפתח את היכולת לפרק תבנית ולבנות אותה אחרת בעזרת הומור.
- לטפח את היצירתיות בעזרת הומור.

המיומנות מהי?

הומור הוא סוג של שימוש בצירוף שמחייב פירוק של תבנית קיימת ובנייתה מחדש באופן החורג מהמוסכמות או מהמקובל. להומור כמה השפעות על החשיבה שלנו. הוא מסייע לשחרר את החשיבה הרגילה, ומאפשר זרימה של רעיונות, ולכן מוביל לעתים למציאת דרכי פעולה מקוריות ומעניינות. התוצאה של שחרור כזה יכולה להיות צירופים אבסורדיים בין רעיונות שאינם מתחברים על-פי המוסכמות. לעתים הומור משקף מצבים ואירועים באופן חד (לא בהכרח אבסורדי), ומאפשר לנו להתבונן על הדברים מן הצד, ובפרט לבצע מטאקוגניציה – חשיבה על אודות החשיבה שלנו.

מה אצל ילדים?

כבר בשנים הראשונות לחייהם ילדים מפתחים שני היבטים של חוש הומור. הם מסוגלים להבין מצבים אבסורדיים שהם פוגשים בסיפורים, בהצגות ובסרטים ולצחוק מהם. הם מסוגלים גם להגיד או לעשות דברים שגורמים לאחרים לצחוק. לעתים הם אינם מבינים מה באמת מצחיק אך ביטויי ההנאה של המבוגרים גורמים להם לחזור על דברים אלה.

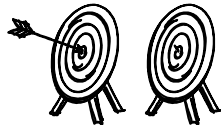
ומה בפעילויות?

בפעילויות אלה הילדים ימצאו תמונות שמצחיקות אותם ויכינו קריקטורות שונות. הם אמנם יעסקו באופן מודע בהומור, אך חשוב לזכור שאין דבר הפוגע יותר בהומור מאשר יחס רציני וכבד מדי.

הומור מסייע, כידוע, גם להפגת מתחים ולריכוך התנגדויות וכדאי להיעזר בו בחיי היומיום בגן, כדי ליצור אוירה נינוחה ונעימה. כמו כן, יש ללוות את הפעילויות העוסקות בהומור בגישה פתוחה ומקבלת, כדי לאפשר לילדים להתבטא באופן חופשי.

9 פעילות חשיבה תמונות מצחיקות

מטרות וחשיבה

- ליצור מודעות לכך שהומור הוא כלי המאפשר חשיבה אחרת.
- לטפח את היצירתיות באמצעות הומור.

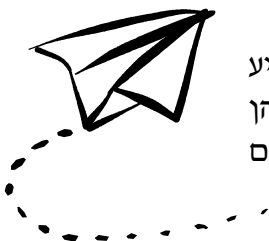
חומרים

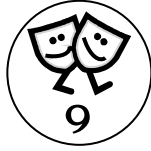
- ספר קריקטורות עם כיתוב, כמו: "מי רוצה קרנף בזול?" מאת של סילברסטיין, "בדיחון הפילים" ו"בדיחון החיות" מאת שלמה אבס ואמי רובינגר וכדומה.
- עיתונים מסוגים שונים
- מספרים
- דפים
- דבק
- עיפרון

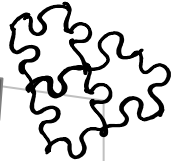
פעילות חופשית

מניחים את ספרי הקריקטורות לפני הילדים, ומאפשרים להם לעיין בהם ולהביע את דעתם. יש להתבונן בילדים ולראות: האם הם יודעים שהתמונות הן קריקטורות? האם התמונות מצחיקות אותם? מה זה מזכיר להם? האם הם משתפים את חבריהם או את הגננת במה שהם מרגישים?

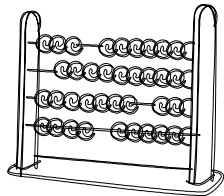
פעילות מובנית

מספרים לילדים על הקריקטורה כבדיחה מצוירת. מראים לילדים את הקריקטורות ותוך כדי כך קוראים באוזניהם את הכיתוב. יש להדגיש את הקשר בין הציור והכיתוב, הנותן משמעות לתמונה ויוצר את הבדיחה. יש לאפשר לילדים להתייחס לקריקטורות, ולצורך כך אפשר להיעזר בשאלות כמו: מדוע זה מצחיק? את מי זה הצחיק? כדאי לנצל את ההזדמנות כדי לתת לגיטימציה להבדלים בין הילדים.

מציגים בפני הילדים את העיתונים השונים, ומבקשים מהם למצוא תמונה מצחיקה, לגזור אותה ולהדביקה על דף. מבקשים מכל ילד לספר מה מצחיק בתמונה שמצא. יש לכתוב עבורו את הפירוש שלו לתמונה.

פעילות מסכמת

מסכמים את הפעילות באמצעות שאלות כמו: מה חשבתם כשראיתם את התמונות בתחילת הפעילות? מה אתם חושבים עליהן עכשיו? האם היה קשה למצוא תמונות מצחיקות? האם מה שהצחיק אותך הצחיק גם את החבר שלך? אם מישהו מהילדים לועג לאחר, יש להדגיש את ההבדל בין לעג וגרימת עלבון לבין צחוק.

מה עוד?

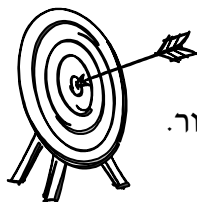
אפשר להכין לוח קיר – הלוח המצחיק – ולתלות עליו את התמונות שהילדים בחרו.

10 פעילות חשיבה

יצירת קריקטורות

מטרות וחשיבה

- לפתח את היכולת לפרק תבנית ולבנות אותה אחרת באמצעות הומור.
- לטפח את היצירתיות באמצעות הומור.

חומרים

- ספר קריקטורות לילדים או אוסף קריקטורות מעיתוני ילדים
- דפים ועפרונות

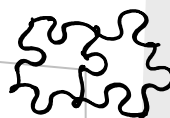

פעילות חופשית

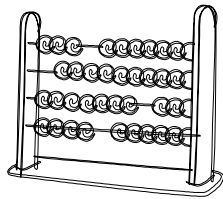

מניחים בפני הילדים את הקריקטורות ומבקשים מהם לעיין בהן. כדאי גם לומר משהו כמו: "חיפשתי משהו מצחיק עבורכם ותראו מה מצאתי". יש להתבונן בילדים ולראות: האם הקריקטורות מצחיקות אותם? האם הם משתפים את חבריהם במה שהם רואים או מרגישים?

פעילות מובנית

בפעילות זו הילדים יוצרים קריקטורות בעצמם. נותנים לכל ילד קריקטורה ומבקשים ממנו לספר מה הוא רואה בתמונה ומה מצחיק בה. לאחר מכן, אפשר לספר מה הייתה כוונתו של הקריקטוריסט או לקרוא את הכיתוב מתחת לקריקטורה. כל ילד בוחר דף וכלי כתיבה ומצייר ציור מצחיק. הגננת שואלת כל אחד האם הוא רוצה להוסיף כיתוב, ומסייעת לו בכך.

פעילות מסכמת

לסיכום הפעילות, כדאי לפנות אל הילדים בשאלות כמו: מה עשינו היום?
מדוע התמונה הזו מצחיקה? האם זה יצחיק גם מישהו אחר? איך יצרנו
קריקטורות בעצמנו?
כדאי לתלות את תוצרי הפעילות הזו על הלוח המצחיק.

מה עוד?

אפשר להראות לילדים גם ספרי קומיקס כדוגמה נוספת לסוג של בדיחה מצויירת.

